

Jan Grossmann - Hudobný život 2009

Jedním ze skutečných vrcholů celého jubilejního ročníku bylo vystoupení Ansámblu brněnských sólistů se střídajícími se dirigenty Dášou Briškárovou a Ondřejem Tajovským a slovenskou sólistkou Elenou Letňanovou ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku v Kroměříži. Byla to událost, jakých nemá posluchač příležitost zažít mnoho. Na úvod a na závěr zazněly dvě kompozice profesora JAMU v Brně Františka G. Emmerta, mezi ně bylo vklíněno dílo amerického skladatele Richarda Toensinga.

V Emmertových skladbách to byl úplně jiný Emmert, než jaký nás ohromil o den dříve ve vystoupení uhrančivého slovenského houslisty Milana Pały a neméně skvělého klavíristy Ondreje Olose. O den dříve to byl Emmert divoký, nespoutaný, skoro by se chtělo říct ďábelský.

S brněnskými sólisty to byl naopak Emmert něžný, citlivý, jemně barevný, poetický a kontemplativní. Ale i vygradovaný, a opět něžný. Takový byl například v kantátě „Čas Mesiáše“. V komorním oratoriu „Pohlazení pohledem“ (Litúf be mabát) na hebrejské texty to byl zase Emmert vzrušený a vášnivý, ale ne v divoké nespoutanosti jako předešlého dne, ale vznosně a nádherně. Objevovala se vzepjetí, vzrušené deklamační úseky, palba nápadů, strhující rytmy, přelévající se motivy a navazovačky, skvělá sónická polyvrstevnatost a instrumentační dokonalost. Forma a tektonika byly atakovány neustálými gradacemi a subito ztišeními, prudkými změnami výrazu, dynamiky i polohy, ale přitom držely pohromadě. Jak vynalézavě umí autor pracovat s unisonem (vzpomeňme Miloslava Ištvana a Pavla Zemka v této oblasti) a kultivovaně a přirozeně využít mikrointervaliku.

Také Toensingovo „Concertino pro Elenu“ pro klavír a instrumentální soubor byla skladba jedinečná, bohatá a vzrušující. Byla komponována s cílem využít klavírní mistrovství sólistky, již byla také dedikována, doc. PhDr. Eleny Letňanové z Bratislavy, její interpretační zkušenosti se soudobou hudbou a mimořádnou schopnost interpretace díla i z hlediska estetického, sémantického a filozofického. Škoda, že autor nemohl být světové premiéře přítomen. Letňanová vymodelovala ve spolupráci s ansámblem a dirigentem Tajovským nesmírně barevnou, možná až témbrovou zvukovou plastiku, v níž soupeřily exploze citu s jemně tkanými tichými plochami. Ultratichými akordy v jakoby obnaženém sólovém klavíru skladba i skončila.

Jan Grossmann